

Første fund af atlantisk trommefisk (*Micropogonias undulatus*) i danske farvande

Henrik Carl^{1,2} & Peter Rask Møller^{1,2}

I forbindelse med projektet "Atlas over danske saltvandsfisk", der i disse år kortlægger udbredelsen af de danske fisk, indsamles der ofte fisk til dokumentation og nærmere undersøgelser. I august 2010

modtog Fiskeatlasset en frossen fisk, som var blevet bestemt som Ørnefisk (*Argyrosomus regius*). Fisken, der måler 25 cm, var blevet fanget lidt nord for Skagen på ca. 90 meters dybde i et hummertrawl den 26.

december 2008, og fangsten vakte opsigt og glæde, da det var den første dokumenterede ørnefisk fra danske farvande.

I første omgang blev fisken blot konserveret og gemt i Zoologisk Museums samling, og det var først, da den undergik en grundigere undersøgelse i efteråret 2015, at det blev konstateret, at der var tale om en fremmed art – atlantisk trommefisk (*Micropogonias undulatus*), der ikke tidligere var kendt fra Danmark. Det er en art, der ligesom Ørnefisk hører til trommefiskfa-

Summary

First catch of Atlantic croaker (*Micropogonias undulatus*) in Danish waters

The National Danish Fish Atlas Project is currently mapping the detailed distribution of all the marine fishes in Danish waters. In August 2010, a frozen specimen of what was thought to be a Meagre (*Argyrosomus regius*), was donated to the Atlas. The specimen was caught just north of Skagen at c. 90 m in a Norway lobster trawl on December 26th 2008. In 2015 however, a more careful examination revealed that the 25 cm long specimen actually belonged to another member of the Sciaenid family i.e. Atlantic croaker *Micropogonias undulatus*, not previously reported from Danish waters. The identification was backed up with x-ray count of fin-rays and vertebrae (table 1), and the specimen is now stored in the fish collection at the National History Museum of Denmark.

Figur 1. Første atlantiske trommefisk (*Micropogonias undulatus*) (ZMUC P49662) fra danske farvande.

First Atlantic croaker *Micropogonias undulatus* (ZMUC P49662) from Danish waters.

¹ Fiskeatlasset og ² Section for Evolutionary Genomics, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet, Universitetsparken 15, DK-2100 Kbh. Ø.

	Rygfinnestråler	Halefinnestråler	Gatfinnestråler	Brystfinnestråler	Bugfinnestråler	Hvirvler
	<i>Dorsal fin rays</i>	<i>Caudal fin rays</i>	<i>Anal fin rays</i>	<i>Pectoral fin rays</i>	<i>Pelvic fin rays</i>	<i>Vertebrae</i>
Den danske fisk/ <i>The Danish specimen</i>	1.: X 2.: I + 28	7 + 17 + 6	II + 8	19	I + 5	10 + 15 = 25
Fra litteratur <i>Literature values</i>	1.: X-XI 2.: I + 26-30	-	II + 7-9	17-19	I + 5	10 + 15 = 25

milien (Sciaenidae), og den er naturligt udbredt i Vestatlanten fra Massachusetts til Georgia og i Den Mexicanske Golf (mangler ved Florida), og det er en af de mest almindelige kystfisk ved det sydøstlige USA (Fahay 2007; Murdy et al. 1997).

For at sikre, at artsbestemmelsen var korrekt, blev der bl.a. taget et røntgenfoto af fisken, og tællinger af finnestråler og ryghvirvler viser overensstemmelse med litteraturværdierne (se tabel 1). Ydermere kunne fisken bl.a. kendes på, at kroppen er lettere sammentrykt, og mens ryggens profil danner en bue, er bugsiden mere lige. Munden er placeret lavt, og overkæben rækker længere frem end underkæben. Tænderne er små og spidse og sidder i flere rækker. Forgællelåget er kraftigt pigget, og på undersiden af underkæben sidder fortil 3-5 par bittesmå skægtråde og 5 store hovedporer. Basis af den forreste rygfinne er kun halvt så lang som basis af den bageste. Desuden er halefynnens bagkant konveks, og sidelinjen løber helt til spidsen af halefinnen – alle gode kendetegn for arten.

I europæiske farvande er det en ret ny art, der menes at have krydset Atlanten med skibenes ballastvand. Indtil nu kendes den kun fra enkelte fangster. Den regnes til de såkaldte ”door knockers” – fremmede arter, der står på spring for at etablere sig (Nordic Council of Ministers 2015). Når man ved, hvor talrig arten er i sit naturlige

udbredelsesområde, kan man frygte, at den bliver en alvorlig invasiv art, hvis den har held med at yngle ved Europa. I danske farvande kan den næppe yngle, da her er for koldt, og den kan næppe heller overleve vore vintre. Den kan dog komme til at optræde som gæst i de varmeste måneder, og da den trods en størrelse, der normalt er 30 cm og sjældent overstiger 50 cm, er en populær spisefisk i sit naturlige udbredelsesområde, kan den blive en af fremtidens spisefisk også i Europa.

Atlantiske trommefisk blev første gang registreret ved Europa i den belgiske del af Nordsøen i august 1998, hvor et eksemplar på 14,6 cm blev fanget. I oktober 2001 blev der fanget et eksemplar på 13,3 cm i belgisk farvand (Stevens et al. 2004). Siden er den rapporteret fra hollandsk farvand i 2003 og 2004 (Dekker et al. 2005), men ellers er der ikke andre registreringer fra Europa end den danske. Størrelsen af fiskene og den tidsmæssige spredning tyder på, at der er sket gentagne introduktioner. Alternativt skal arten have ynglet ved Europa, men i så fald var der sandsynligvis registreret flere eksemplarer.

Siden 2008 er arten ikke registreret i Europa, men Fiskeatlasset har fra en fisker fået oplyst, at der i maj 2010 blev fanget en ”ørnefisk” under erhvervsfiskeri ud Agger. Desværre blev fisken ikke gemt, så om der kan have været tale om endnu en atlantisk

Tabel 1. Tællinger af hvirvler og finnestråler hos Atlantisk Trommefisk. *Vertebrae and fin ray counts in Atlantic croaker.*

trommefisk, kan derfor ikke opklares. Støder man på arten (eller andre spændende fisk) i vore farvande, bør Fiskeatlasset kontaktes (se mere på fiskeatlas.ku.dk).

CITERET LITTERATUR

- Dekker W, Daan N, Heesen H & van der Heij W 2005. De knorrepos *Micropogonias undulatus* (L.), een nieuwe vissoort in Nederland. De Levende Natuur 106(2): 66-67.
- Fahay MP 2007. Early Stages of Fishes in the Western North Atlantic Ocean (Davis Strait, Southern Greenland and Flemish Cap to Cape Hatteras). Volume Two, Scorpaeniformes through Tetraodontiformes.
- Murdy EO, Birdsong RS & Musick JA 1997. Fishes of Chesapeake Bay. Smithsonian Institution.
- Nordic Council of Ministers 2015. Invasive Alien Species - Pathway Analysis and Horizon Scanning for Countries in Northern Europe. TemaNord 2015: 517.
- Stevens M, Rappé G, Maes J, Van Asten B & Ollevier F 2004. *Micropogonias undulatus* (L.), another exotic arrival in European waters. J. Fish Biol. 64: 1143-1146.